Van Adviesraad Werk en Inkomen
p/a Wilgensingel 62
8102 ZJ Raalte
Email: adviesraadraalte@hotmail.com

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Raalte
Zwolsestraat 16
8100 AA Raalte

Raalte 30-07-2018
Betreft: Gevraagd advies Minimabeleidsplan 2019-2023

Geacht College,

Hierbij bieden we u het aan ons gevraagde advies m.b.t. het Minimabeleidsplan 2019 -2023 aan.

Allereerst willen wij onze complimenten maken voor de wijze waarop het minimabeleidsplan 2019-2023 is opgesteld. Behalve voor de “harde” feiten, regelingen, cijfers en percentages, is er vooral ook aandacht voor de “zachte” componenten van de problematiek. Dit kwam ook steeds tot uiting in de activiteiten die zijn ontwikkeld om de partners uit het werkveld en raadsleden van Raalte, maar ook ervaringsdeskundigen bij de problematiek te betrekken. De bijeenkomst in Mariënheem, en de gesprekken met kinderen / ouders door de GGD zijn hiervan mooie voorbeelden.

Gaandeweg hebben organisaties en hulpverleners een pro-actievere houding ontwikkeld in het oppakken van signalen en het actief informeren en doorverwijzen van mensen naar mogelijke oplossingen. Uit alles spreekt de intentie om de armoede-problematiek als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de samenleving op te pakken, hetgeen ongetwijfeld bijdraagt aan een positieve beeldvorming, het winnen van vertrouwen en het verminderen van de schaamte.

Verder zijn we door de beleidsambtenaren in het proces van beleidsontwikkeling meegenomen en voorzien van relevante informatie zoals bijv. t.a.v. de inkomenseffecten van verschillende beleids-keuzes (de zgn. inkomenseffectrapportages), en t.a.v. de relatie tussen armoede en schulden enerzijds en andere beleidsterreinen zoals gezondheidszorg. Financiële problemen blijken daarbij vaak ook nog eens een belangrijke reden om noodzakelijke zorg te mijden.
Deze bredere kijk, die blijkt uit de relatie die in het beleidsplan wordt aangegeven tussen armoede en andere beleidsterreinen, is van belang om problemen niet geïsoleerd, maar in samenhang aan te pakken en te komen tot integrale beleidsvorming en -uitvoering zoals in het Sociaal Domein wordt nagestreefd.
Terecht is er daarom -ook in het beleidsplan- oog voor de effecten die armoede en financiële stress hebben op het functioneren van mensen op allerlei levensterreinen.

Ons advies t.a.v. het minimabeleidsplan 2019-2023.
Als Adviesraad onderschrijven wij op hoofdlijnen de inzet voor de komende jaren zoals in het plan verwoord. De inzet op Preventie is niet nieuw maar blijft onze aandacht vragen, zo ook het bereiken van iedereen die ondersteuning nodig heeft en het effectief besteden van het beschikbare budget.
De keuzemogelijkheden die geboden worden in het kader van regelingen en voorzieningen vinden we positief en maken maatwerk mogelijk.
Voor de advisering en verstrekking van voorzieningen t.b.v. kinderen en jongeren tot 18 jaar nemen we aan dat de Stichting Leergeld weer zal worden gevraagd om dat op zich te nemen. Ze hebben in de afgelopen jaren bewezen dat ze de doelgroep van 4 tot 18 jaar goed bereiken en ondersteunen. Mogelijk kan de doelgroep van 0 tot 4 jaar ook bij Leergeld Salland worden ondergebracht?

De specifieke aandacht voor kinderen juichen we toe: zij mogen in hun ontwikkeling niet beperkt worden door het feit dat ze opgroeien in een gezin met een laag inkomen.

Zorgen die niet bij hun leeftijd passen, schaamte en sociale uitsluiting kunnen immers levenslange gevolgen hebben voor hun gevoel van zelfvertrouwen en eigenwaarde.

Voorts zijn we ook positief over het verkleinen van de inkomensval, ook wel armoedeval genoemd. De verbreding van de doelgroep tot 120% van het minimuminkomen juichen we toe, alhoewel het helaas tot een vermindering per kind van de beschikbare financiële ruimte leidt. Maar dat is een keuze die kennelijk op voldoende draagvlak bij de plaatselijke politieke partijen kan rekenen?

De gevolgen van de inkomens val gelden ook in een gezin met meerdere kinderen met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm; die bevinden zich in een vergelijkbare positie (aldus de inkomens-effectrapport).
Graag zouden we zien dat voor deze groep aanvullend budget beschikbaar komt. Voor deze gezinnen met meerdere kinderen en met een inkomen tussen 120 en 130% van de bijstandsnorm is de inkomensachteruitgang immers het grootst. Zij behoren tot de groep “nieuwe armen” die speciale aandacht verdienen.

De adviesraad ziet geen meerwaarde in het aantrekken van een **budgetcoach** zoals in het beleidsplan aangegeven. Er zijn in verschillende organisaties (Humanitas, Leergeld, Ouderenbonden, Vluchtelingenwerk, De Kern e.a.) al meerdere budgetcoaches werkzaam. De adviesraad geeft er de voorkeur aan het daarvoor geraamde budget in te zetten t.b.v. kind-voorzieningen voor bijv. de “nieuwe armen”.

Onze verdere adviezen / wensen t.a.v. het minimabeleidsplan:

1. Evaluatie.
Evalueer het beleid tussentijds n.a.v. knelpunten/ervaringen van gebruikers en signalen van partners uit het werkveld en pas het tussentijds aan. Daarmee wordt de mogelijkheid gecreëerd om zowel in uitvoering als in beleidsplannen de overgang te maken naar meer integraal beleid in lijn met de transformatie van het Sociaal Domein.

2. Klijnsma gelden.
Maak in het beleidsplan en de begroting zichtbaar voor welke doelen en in welke omvang de zgn. Klijnsma gelden worden ingezet. Het betreft immers geoormerkte gelden voor een bepaalde termijn. Door dit in de begroting zichtbaar te maken is ook duidelijk wat op termijn afloopt, en waarvoor op termijn eventueel andere financiering moet worden gevonden.

3. Niet over mensen praten, maar mét mensen in gesprek gaan.
Wat wij als Adviesraad Werk en Inkomen graag verder uitgebreid zouden zien is het gesprek met ervaringsdeskundigen door een onafhankelijk en deskundig gespreksleider. Hoe ervaren zij hun situatie? Wat hebben zij nodig? Mensen die het betreft, kunnen als geen ander aangeven wat zij nodig hebben, met welke problemen zij kampen, tegen welke knelpunten zij aanlopen en welke ideeën zij hebben over verbeteringen. Wij vinden het positief dat er gesprekken zijn gevoerd met kinderen en ouders, maar uitbreiding ervan naar de hele doelgroep in 2019 zouden we op prijs stellen. Het kan nl. belangrijke input opleveren voor de invulling en eventuele bijstelling van het beleid.

4.Onafhankelijke Cliëntondersteuning.
Iedere inwoner heeft recht op onafhankelijke, levens brede cliëntondersteuning. Zorg ervoor dat informatie over Onafhankelijke Cliëntondersteuning goed vindbaar is en biedt het actief aan inwoners met een hulpvraag. Dit geldt óók op het terrein van werk en inkomen, en niet uitsluitend op het gebied van zorgvragen.

5.Het Calamiteiten potje.
De adviesraad is positief over het feit dat er in onvoorziene situaties extra faciliteiten beschikbaar zijn. De vraag is echter wie dat potje beheert, en in welke situaties aanspraak op kan worden gemaakt op extra ondersteuning? Omdat het potje in relatie wordt gezien met extra schoolkosten willen we erop wijzen dat scholen o.i. de verantwoordelijkheid hebben om onderwijs en bijbehorende activiteiten zo te organiseren dat die geen hoge extra kosten voor ouders met zich meebrengen. Voorts weten we dat ook scholen noodfondsen hebben waarop een beroep kan worden gedaan als jongeren om financiële redenen niet deel kunnen nemen aan door de school georganiseerde activiteiten. In voorkomende situaties zouden scholen op hun verantwoordelijkheid in deze

aangesproken kunnen worden, en kan in onderlinge afstemming worden bekeken hoe drempel-verhogende administratieve belemmeringen kunnen worden weggenomen.

6. Kledingbank kinderen en volwassenen.
Er is behoefte aan een kledingbank voor zowel kinderen als volwassenen. Die zou voor 2019 haalbaar moeten zijn. Maak daarbij bij voorkeur gebruik van de bestaande mogelijkheden op Swaenewoerd en breidt deze verder uit.

7. Ervaringsdeskundigheid.
Zet, indien mogelijk, opgeleide ervaringsdeskundigen in. Ze hebben echte meerwaarde.
Het toevoegen van opgeleide ervaringsdeskundigen aan professionals bij maatschappelijke organisaties en bij toegangsteams levert positieve resultaten op. Deze ervaringsdeskundigen weten de kloof tussen de leefwereld van de mensen in (generatie)armoede en de systeemwereld van de organisaties met wie zij te maken hebben, te overbruggen. De ervaringsdeskundigen weten mensen in armoede letterlijk en figuurlijk 'te bereiken' en bieden perspectief en eigen kracht. Daarnaast maken zij aan hulp- en dienstverleners en beleidsmakers kenbaar wat armoede betekent en schulden kan betekenen.

8. De relatie tussen andere beleidsterreinen.
De relatie tussen armoede en schulden en de andere beleidsterreinen zoals: arbeidsmarktbeleid / re-integratie / participatie / energietransitie / gezondheidsbeleid / wonen / jeugd / WMO / onderwijs / leerplicht enz. zou nog nadrukkelijker in de aandacht kunnen komen door bij het maken en ontwikkelen van beleid steeds een armoede-effectrapportage toe te passen. Daartoe is door de gemeenteraad rond 2008 ook besloten. We stellen voor om daar ook uitvoering aan te geven.

Tot slot:

Als Adviesraad Werk en Inkomen willen wij graag actief meedenken en betrokken blijven bij de ontwikkeling van het uitvoeringsplan Minimabeleid en het bijbehorende communicatieplan.
Graag ontvangen we binnenkort uw reactie op ons advies, en t.z.t. een uitnodiging om mee te denken over de invulling van het uitvoeringsplan en communicatieplan.

Met vriendelijke groet,

André Klein Tank
Voorzitter a.i. Adviesraad Werk en Inkomen.

Annie Kappert
Secretaris Adviesraad Werk en Inkomen.